Notodden kommune

Arkivsaksnummer: 2026/6714-1
Saksbehandler: Ingebjørg Marie Øygarden Landsverk

SAKSFRAMLEGG

Høring - Lokal forskrift om satser for tilskudd til private barnehager

Utvalgssak	Utvalg	Møtedato
16/2026	**Oppvekst- og kulturutvalget**	**27.08.2026**
	Kommunestyret	

Rådmannens innstilling:

Lokal forskrift om satser for beregning av grunntilskudd til private barnehager i Notodden kommune for tilskuddsåret 2027 legges ut på høring.

Saksopplysninger

Kunnskapsdepartementet fastsatte i mars 2026 en ny forskrift om finansiering av private barnehager.[1] Forskriften (heretter omtalt som finansieringsforskriften) følger opp endringene i barnehageloven som ble vedtatt av Stortinget i juni 2025, med mer detaljerte regler om tildeling av tilskudd til private barnehager. Lov- og forskriftsendringene er en oppfølging av avtalen mellom om flertall på Stortinget november 2024 om styring og finansiering av barnehager, og vil gjelde fra og med tilskuddsåret 2027.

Kort oversikt over de viktigste endringene[2]
Den viktigste endringen er at kommunene fra nå av skal gi lokal forskrift om satser for beregning av grunntilskuddet (det man tidligere omtalte som driftstilskudd).

Tilskudd til **drift** av private barnehager skal bestå av grunntilskudd, eventuelt ekstra grunntilskudd og tilleggstilskudd og administrasjonspåslag. Grunntilskuddet utgjør størstedelen av tilskuddene til private barnehager, og videreføres i stor grad som før. I forskriften fastsettes det nærmere beregningsregler.

De nye reglene gir adgang til å gi ekstra grunntilskudd ved særlige forhold. Dette kan for eksempel være særskilt beliggenhet eller behov knyttet til levekårsutsatte områder. Hvis kommunen holder utgifter for kommunale barnehager utenfor i beregningen av grunntilskuddet, må den samtidig gi ekstra grunntilskudd til private barnehager med tilsvarende særlige driftsforutsetninger eller særlige behov i barnegruppen. Kommunen kan stille vilkår for bruken av tilskuddet.

Kommunen kan holde utgifter til kommunale satsinger utenfor beregningen av grunntilskuddet. En kommunal satsing er et særskilt tiltak utover lov- eller forskriftskrav, der kommunen bestemmer hvordan midlene skal brukes. Kommunen skal legge til rette for at private barnehager kan delta i satsingen.

Dersom de kommunale barnehagene i gjennomsnitt ikke oppfyller kravene til grunnbemanning eller pedagogisk bemanning, skal kommunen gi ekstra grunntilskudd til private barnehager.

Kommunen kan gi tilleggstilskudd utover tilskuddet kommunen har plikt til å gi. Dette er frivillig og bygger på kommunens skjønn. Kommunen kan stille vilkår for bruken av tilleggstilskuddet, men vilkårene må være saklige og ikke urimelig tyngende.

Administrasjonspåslaget økes fra 4,3 prosent til 4,7 prosent. Påslaget skal dekke administrative kostnader som private barnehager har, for eksempel IKT, regnskap, fakturering, revisjon og kontorstøtte. Påslaget beregnes av grunntilskudd og ekstra grunntilskudd, men ikke av tilleggstilskudd eller pensjon.

Private barnehager skal få **eiendomstilskudd** etter nasjonale satser. Dette gjelder både ordinære barnehager og familiebarnehager. Satsen justeres årlig med kommunal deflator.

Pensjonstilskuddet til de ansatte skal med de vedtatte endringene i barnehageloven ta utgangspunkt i faktiske lønnskostnader og pensjonsvilkår i private barnehager. Det vil gi et mer treffsikkert tilskudd og skal legge til rette for at ansatte i private barnehager skal kunne ha likeverdige pensjonsvilkår som ansatte i kommunale barnehager. I forskriften er det fastsatt tre ulike prosentsatser for beregningen av pensjonstilskuddet.

---

[1] https://lovdata.no/dokument/LTI/forskrift/2026-03-23-454
[2] Tekst hentet fra regjeringen.no og udir.no

Finansieringsforskriften viderefører den nye særregelen for private barnehager med historiske forpliktelser basert på avtaler om offentlig tjenestepensjon. Videreføres gjør også den nye søknadsordningen for pensjonstilskudd, som sørger for at langt flere barnehager kan søke om støtte til dekning av pensjon enn tidligere.

Finansieringsforskriften inneholder en egen overgangsordning for det samlede tilskuddet som skal sikre forutsigbarhet for barnehagene og sørge for at endringer kan innarbeides på en helhetlig og god måte.

Hva kommunene må gjøre
Tidligere har kommunene fattet vedtak om satser for tilskudd, men nå stilles det krav om at dette må gjøres i forskrift. Dette innebærer en vesentlig forskyving av saksbehandlingen i kommunen.

Forslag til lokale forskrifter, inkludert dokumentert saksgrunnlag for forslaget til satser, må ut på offentlig høring før fastsettelse, høringen må ha en rimelig frist (anbefalt minimum 6 uker) og kommunen må avsette rimelig tid til å behandle innkommende høringsinnspill før endelig vedtak om lokal forskrift. For å sørge for at kommunene får noe bedre tid, har Kunnskapsdepartementet fastsatt en endringsforskrift til finansieringsforskriften som innebærer at kommunene får utsatt frist til 30. november 2026. Endringen gjelder kun for tilskuddsåret 2027.

KS har sørget for veiledning til kommunene, og gitt oss en mal for lokale forskrifter. Det er denne som er benyttet, og som finnes vedlagt.

I Notodden kommune er det kommunestyret som har beslutningsmyndighet til å legge forskrifter ut på høring. På grunn av saksbehandlingstiden som trengs og tidspunktet for møter i Notodden kommune, ber vi formannskapet om å beslutte høringen. Vi vurderer at dette er innenfor formannskapets myndighet i henhold til politisk håndbok, og vi er kjent med at flere kommuner har valgt å legge beslutningen om høring av denne forskriften til formannskapene. Det vises for ordens skyld til at dette er en lovpålagt forskrift som alle kommuner må vedta.

Fakta og vurderinger

Notodden kommune har benyttet KS og PBL sin beregningsmodell som grunnlag for beregningen av satser og dokumentasjon.

Tilskuddsgrunnlaget er indeksregulert med anslått kommunal deflator på 3,5 og 3,4 prosent for henholdsvis 2026 og 2027. Dette vil justeres når endelig deflator legges frem i forbindelse med statsbudsjettet for 2027.

Vi viser til vedlagte utkast til forskrift samt beregninger.

Utkastet til forskrift, se vedlegg, følger malen fra KS. Vi har i tillegg lagt inn en egen regel om rapportering i § 6 som er i tråd med retningslinjer for tildeling av tilskudd til private barnehager som allerede er vedtatt i kommunestyret. Rapporteringspliktene er kjent for alle barnehagene, og inntas for at Notodden kommune skal være i stand til å fatte vedtak før 01.01. påfølgende år. For å utløse tilskudd må barna være registrert i kommunens elektroniske system IST. Tilskudd for januar – april vil bli utbetalt på grunnlag av barnetallet 15.12. Tilskudd for mai - august vil bli utbetalt på grunnlag av barnetallet per15.04. Tilskudd for september – desember vil bli utbetalt på grunnlag av barnetall per 15.08. Ved beregningen av tilskudd gjennom året, blir barn som fyller tre år i løpet av tilskuddsåret regnet som små barn i månedene januar til og med juli, og som store barn i månedene august til og med desember. Kommunen kan foreta ny beregning, trekk i tilskudd og/eller holde tilbake tilskudd, når grunnlaget oppgitt fra barnehagen er feil eller dersom barnehagen har oppgitt feil grunnlag.

Konklusjon

Oppvekstutvalget ber formannskapet legge ut lokal forskrift om satser for beregning av grunntilskudd til private barnehager i Notodden kommune for tilskuddsåret 2027 ut på høring.

Vedlegg:

1 Kopi av Vedlegg 1 - Beregningsmodell for tilskudd 2027 per juni 2026
2 Kopi av Vedlegg 2 - Fordeling inntekter knyttet til spesialpedagogisk hjelp NY VERSJON
3 Vedlegg 3 - Forsikringer bygg 2025
4 Utkast forskrift